

Два роки тому у такі ж холодні січневі дні журналісти "Української правди" вперше прийшли в штаб Зе!команди, де планувався запис інтерв'ю з Володимиром Зеленським.

Поки технічна команда виставляла камери та звук, у просторі кімнату для нарад періодично заходили різні члени команди на чолі з Андрієм Богданом та братами Шефірами. Згодом зі зйомок останнього сезону "Слуги народу" приїхав і сам Зеленський.

Він не справляв враження кандидата в президенти.

Навпаки – всіляко намагався скидатися на звичайного "свого хлопця", просив звертатись до нього на "ти і Вова", розсипав компліменти.

Можливо, УП того дня потрапила в число перших, на кому Володимир Зеленський "обкатував" політичний образ, який за кілька місяців зробить його президентом України.

Квінтесенцією, найбільшим тріумфом цього образу "нового політика, який хоче змінити країну і при цьому залишитись людиною", стали легендарні дебати кандидатів на НСК "Олімпійський".

Усміхнений Володимир Зеленський легко і на драйві завалював відчутно втомленого Петра Порошенка цілими серіями болючих "запитань від народу". І, здавалося, мав на це якесь моральне право.

Адже 5 років президентства Петра Олексійовича запам'ятались не тільки "Армією! Мовою! Вірою!", але в першу чергу корупцією, договорняками, насіровими, свинарчуками тощо, тощо... І саме тому багато хто справді бачив у Зеленському "не опонента, а вирок" олігархічній системі влади в Україні.

Тільки і Зеленський, і армія його прихильників помилялись – "стара система" уособлювалась Порошенком, але не вичерпувалась ним.

Це стало очевидним одразу, як тільки улігся дим від тріумфальних залпів на честь перемог Зеленського.

Поступово у Зеленського з'явилися всі "атрибути влади", якими були наділені президенти до нього: кортежі з мигалками, життя на держдачі, люди олігархів у списках

"Слуги народу", проблеми із фракцією, тіньове утримання депутатів і міністрів... І, як наслідок всього згаданого, стрімкий ріст впливу таких людей як Ігор Коломойський чи Рінат Ахметов.

На початку нового політичного сезону УП вирішила нагадати президенту Зеленському кілька головних запитань кандидата Зеленського з його промови на стадіоні.

"Чому всі ваші люди мають обидві руки?"

У 2017 році тодішній президент Порошенко грізно чеканив на камеру слова, які наздогнали його під час виборчої кампанії 2019 року: "Хто буде красти в армії – руки повідрубаю".

За місяць до першого туру президентських виборів журналісти "Bihus.info" оприлюднили розслідування про те, що син бізнес партнера Порошенка Олега Гладковського – Ігор Гладковський був причетний до розкрадання в оборонній сфері.

Тож претензія Володимира Зеленського до Порошенка на дебатах була цілком доречною та справедливою. П'ятий президент, який любив слова Лі Куан Ю про "посадити трьох друзів" – своїх реальних друзів та партнерів карати не поспішав.

Однак погані президентські звички, схоже, передаються разом з посадою. Аналогічне питання, яке кандидат Зеленський ставив Порошенку, тепер він міг би поставити і президенту Зеленському.

В нинішніх умовах відсутність зрозумілої і швидкої реакції президента призводить до того, що інформаційну порожнечу "за нього" заповнюють спікери медійних імперій

Порошенка та Медведчука. ФОТО: АНДРІЙ ГОРБ / "БАБЕЛЬ"

Часом здається, що чинний гарант останнім дізнається і "забуває" відреагувати на звинувачення в бік його оточення. А коли все ж вирішує когось покарати, то не тих, кого звинуватили, а викривачів, для захисту яких колись сам вносив закон на розгляд парламенту. Саме так, наприклад, депутат Гео Лерос став для Зеленського "зрадником країни" та "аферистом".

Наприкінці березня Лерос виклав у мережу "плівки Єрмака" за участі брата глави ОПУ, де той проводить "співбесіди" з працевлаштування на державні посади. Лише в травні на прес-конференції Зеленський був змушений вперше публічно прокоментувати цю справу. Він назвав її "порожньою".

Провадження щодо заступника Єрмака Олега Татарова, який засвітився у махінаціях на користь скандального забудовника Микитася, Зеленський не коментує уже другий місяць. Той самий Зеленський, який регулярно згадував Порошенку Свинарчуків.

НАБУ підозрює Татарова у причетності до фальсифікації експертиз на користь екснардепа. У цій справі Микитася дав прямі покази на свого колишнього адвоката – сьогоденшого заступника Єрмака.

До речі, це перший випадок в сучасній Україні, коли слідчі НАБУ прийшли в Офіс президента вручати підозру заступнику глави ОПУ. Детективів, звісно ж, до Татарова не впустили.

30 грудня 2020-го один із колишніх близьких соратників Порошенка іронічно написав журналісту УП: "Для кожного президента знайдеться свій "Свинарчук".

Це повідомлення прийшло одразу після новин про те, як підлеглі генпрокурорки Ірини Венедіктової відкликали із суду клопотання про обрання Татарову запобіжного заходу.

Це було б дивним, якби не той той факт, що заступника Єрмака навіть не відсторонили з посади на час розслідування!

Неофіційно позиція керівництва ОПУ по цій справі зводиться до того, що, мовляв, "звинувачення не стосуються періоду його роботи на Банковій".

Але чому тоді президент добився виключення із фракції "Слуги народу" депутата Романа Іванісова, який колись відсидів за групове згвалтування? Це також не стосувалось періоду його роботи в Зе!команді. Однак Зеленський відчув потребу і сформулювати свою публічну позицію, і відмежуватись від токсичного соратника.

Адже насправді мова не про період роботи того чи іншого чиновника або депутата, мова – про цінності, про готовність за них боротись і рішучість позбавлятися тих, хто ці принципи переступає.

В цьому плані, ще одна показова ситуація – американські санкції для чорного технолога з обоми медіакілерів Ігоря Коломойського Олександра Дубінського.

Президент Зеленський досі не знаходить в собі сили публічно відмежуватись від людини, яку відкрито оголосили учасником "пов'язаної з Росією мережі дезінформації".

Йому тільки пригрозив глава ОПУ Єрмак, який сам вписаний в американську політику поруч із прізвищем Джуліані. Трохи згодом ОПУ пообіцяв якісь кроки, щоб "відповідальні за втручання у вибори в Сполучених Штатах Америки були притягнуті до відповідальності".

На момент написання цього тексту, через три дні після рішення американського Мінюсту, Дубінський і далі залишається членом президентської фракції у парламенті та очолює осередок в ключовій Київській області.

Можливо, Зеленський дослухається до відомої у вузьких колах "формули Подоляка" – якщо подію не коментувати 24 години, то вона зникне сама собою.

Такий підхід міг якось працювати з колишніми клієнтами Подоляка Юрою Єнакієвським чи Віктором Януковичем, та й то в умовах тотального контролю медійного поля.

В нинішніх умовах відсутність зрозумілої і швидкої реакції президента призводить до того, що інформаційну порожнечу "за нього" заповнюють спікери медійних імперій Порошенка та Медведчука. І навіть складно визначити, який з двох ворогів для Зеленського гірший.

Наслідки такої комунікаційної стратегії очевидні, їх видно по рейтингу довіри: за останній рік Зеленський перетворив 62% підтримки українців у кінці 2019 року у 65% недовіри в грудні 2020-го.

"Чому війна досі не закінчилася? Ось такий ви головнокомандувач!"

Ще до свого обрання президентом Порошенко обіцяв закінчити війну на Донбасі за лічені дні.

"Антитерористична операція не може і не буде тривати два-три місяці. Вона повинна і буде тривати години", – самовпевнено заявляв Петро Олексійович навесні 2014 року.

Однак ні закінчити війну, ні повернути захоплені росіянами Донбас і Крим йому не вдалося.

На дебатах такі обіцянки Порошенка для Зеленського були зручними мішенями.

Попри те, що чинний глава держави позиціонує себе як "президент миру", війна нікуди не зникла. Досі.

Ні закінчити війну, ні повернути захоплені росіянами Донбас і Крим Зеленському не вдалося. ФОТО: ПРЕССЛУЖБА ОПУ

Найбільшим, і треба визнати, відчутним, досягненням Зеленського залишається звільнення в'язнів Кремля і режим тиші, який з боями триває з 27 липня. Хоч це "всеосяжне перемир'я" регулярно порушується обстрілами.

Але ці тактичні перемоги не можуть прикрити стратегічну порожнечу в роботі Зеленського і його команди на російському напрямку.

Вперше і востаннє лідери "Нормандської четвірки" зустрічалися у грудні 2019 року.

Після того ажіотажного саміту у Парижі комунікація зводиться до консультацій радників. Наскільки вони наповнені змістом і конкретними рішеннями, можна судити зі звітів Офісу президента. Жодних деталей і конкретики, жодних навіть натяків на анонсовані колись "плани А, В і С".

Тож або ці зустрічі справді мають нуль ефекту, або те, про що на них домовляється Єрмак, відоме лише Зеленському.

"Казали, що в платіжках за комуналку буде мінус, а тихенько робили "Роттердам+".

Під час згаданих дебатів Зеленський закидав Порошенку особисте збагачення на

країні, домовленості з олігархами та зuboжіння простих людей.

Найповніше усі три аспекти сходились у питанні цін на комуналку. Такою була та "голка Чахлика", якою Зеленський водив перед очима 73% виборців і обіцяв дати потримати в руках.

Питання тарифів було в пріоритеті Зе!команди з самого першого дня при владі. Але наслідки ця боротьба отримала досить несподівані.

Вже у перші дні нового 2021 року замість народної любові президент Зеленський отримав протести через підвищення тарифів у різних регіонах країни.

Питання тарифів було в пріоритеті Зе!команди з самого першого дня при владі. Але наслідки ця боротьба отримала досить несподівані. ФОТО: ПРЕССЛУЖБА ОПУ

Українська версія вільного енергетичного "ринку" довела до того, що Зеленському не лишилось нічого іншого, як вимагати від свого прем'єра і в.о. міністра енергетики повернути видиму державну руку на ринок газу. Але ці швидкі спроби знизити тарифи, ставлять під загрозу співпрацю з міжнародними кредиторами.

В меморандумі з МВФ чорним по білому записане зобов'язання переходу до вільного ринку газу.

Ну а згадані закиди від кандидата Зеленського щодо "Роттердам+" та зв'язків

Порошенка з олігархами типу Ахметова, мусять дуже іронічно звучати для Зеленського-президента – при ньому СБУ розвалила розслідування цієї скандальної формули у НАБУ. А перший помічник і права рука президента Сергій Шефір регулярно зустрічається з олігархом, та навіть буває у нього вдома.

Шефір – не лише помічник і бізнес-партнер Зеленського. Це людина, яка впливає на керівництво державного гіганта Енергоатом через віце-президента з розвитку компанії Германа Галущенка.

Вочевидь, деталі відвідин Ахметова Шефіром так і залишаться для суспільства таємницею, тим що не прийнято виносити "з хати". І таких секретів в ОПУ з кожним місяцем стає все більше і більше.

Під час дебатів на стадіоні Володимир Зеленський був на коні. Він був напористим і ставив Порошенку саме ті запитання, від яких натовп заходився оплесками. Всі ці запитання були на вустах його 73% виборців.

"Ви знаєте, я стою зараз на цій сцені. Чи міг я колись уявити, що я, простий хлопець з Кривого Рогу, буду боротися за крісло президента проти людини, яку ми впевнено і беззаперечно обрали президентом України в 2014 році?", – з перших слів грав "свого" кандидат Зеленський, шукаючи підтримки.

Як зізнавались члени його команди, ще до початку дебатів ні в кого із них не було сумніву, хто виграє вибори. Залишалось вийти на сцену і переконливо відіграти "вирок Порошенку".

І Зеленський вийшов і зіграв президента. Вперше. Впевнено і переконливо.

Але те, що дало йому змогу виграти вибори Зеленському-кандидату, мабуть, зараз найбільше заважає Зеленському-лідеру держави.

Він добре грає роль президента, але набагато складніше йому дається цим президентом бути.

Зійшовши зі сцени НСК, за майже два роки Зеленський так і не спромігся дати країні притомні рецепти для вирішення її хронічних проблем. Строго кажучи, навряд чи президент Зеленський зумів би відповісти на свої ж питання, виголошені зі сцени на стадіоні.

Однак навіть тепер він має одну суттєву перевагу над переможеним тоді президентом Порошенком.

У нього ще є час.

...

Роман Романюк, Роман Кравець, УП